

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางภาวะความเจริญทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีและวิทยาการ ความก้าวหน้าต่าง ๆ ในสังคมไทย ในมุมหนึ่งของความเจริญดังกล่าวได้ก่อเกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่กำลังเริ่มก่อตัวตามความเจริญ เป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องการการเยียวยาอย่างเร่งด่วน ก่อนที่จะลุกลามยากเกินกว่าจะแก้ไข บางปัญหาเป็นปัญหาเรื้อรังหมักหมมมานาน รอวันที่จะมีการดำเนินการแก้ไข เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาการทารุณกรรมเด็ก ฯลฯ

ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เกิดเพิ่มขึ้นมากมายตามความเจริญและความสลับซับซ้อนของสังคมล้วนแต่เป็นปัญหาที่รัฐบาลจะต้องรีบดำเนินการแก้ไข แต่แม้ว่ารัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจะได้ดำเนินการแก้ไข ปัญหาเหล่านี้ก็ไม่อาจจะขจัดให้หมดไป เนื่องจากติดขัดปัญหาทางด้านงบประมาณ บุคลากร ตลอดจนการพัฒนาทางสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว และยังมีปัจจัยภายนอกเข้ามามีผลกระทบอีก

ในปัจจุบันเราจะเห็นได้ว่าการก่อตั้งกิจการสาธารณประโยชน์มากมาย โดยมีแนวคิดให้บริการกับสังคมในด้านการช่วยเหลือ อนุเคราะห์ผู้ประสบปัญหา ยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของสังคม สนับสนุนงานค้นคว้าวิจัยต่าง ๆ เพื่อความก้าวหน้าทางด้านวิทยาการ อีกทั้งเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐในการแก้ไขปัญหาสังคม

Wilcox , Ault และ Agee (1986 : 419 - 421) ได้แบ่งแยกองค์กรไม่แสวงหากำไร (Non-profit organizations) หรือกิจการสาธารณประโยชน์เหล่านี้ตามลักษณะหน้าที่ออกเป็น 7 ประเภทคือ

- (1) หน่วยงานที่ให้บริการแก่สังคม (Social service Agencies) คือ หน่วยงานที่ให้บริการสิ่งที่เป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานแก่บุคคลหรือครอบครัวในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สภากาชาด
- (2) หน่วยงานทางสุขภาพอนามัย (Health Agencies) คือ หน่วยงานทางสุขภาพอนามัยที่ดำเนินการศึกษาวิจัยโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ที่ทำลายชีวิตมนุษย์มากมายเช่น โรค

หัวใจ โรคมะเร็ง ฯลฯ ตลอดจนการดำเนินการป้องกันและให้บริการด้านสุขภาพอนามัยแก่ชุมชนหรือสังคมนั้น ๆ

- (3) โรงพยาบาล (Hospitals) นอกเหนือจากการรักษาพยาบาลผู้ป่วยอันเป็นแนวคิดดั้งเดิมของหน่วยงานแล้ว บทบาทใหม่ที่สำคัญของหน่วยงานเหล่านี้คือ การนำเสนอแนะแนวทางการป้องกันและรักษาโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคนในสังคมนั้น ๆ
- (4) องค์กรทางศาสนา (Religious Organizations) ภารกิจขององค์กรทางศาสนาต่าง ๆ ในปัจจุบันมีมากไปกว่าการเป็นศูนย์รวมในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญทางศาสนา องค์กรทางศาสนามีส่วนสำคัญในการชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิต การอบรมสั่งสอนทางศีลธรรมจรรยาและการเป็นศูนย์รวมและที่พึ่งทางจิตใจของคนในสังคมนั้น ๆ องค์กรต่าง ๆ เหล่านี้มีบทบาทอย่างมากในการให้ความช่วยเหลือการผู้ยากจน ไร้ที่พึ่งพิง โดยการให้ที่พักอาศัย เสื้อผ้า เป็นต้น
- (5) หน่วยงานสงเคราะห์ด้านสวัสดิการ (Welfare Agencies) โดยส่วนใหญ่แล้ว องค์กรเหล่านี้มักจะได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาล องค์กรเหล่านี้จึงจำเป็นต้องให้ความรู้ความเข้าใจแก่สาธารณชนถึงแนวทางการให้บริการขององค์กร
- (6) องค์กรทางวัฒนธรรม (Cultural Organization) การพัฒนาความสนใจและการมีส่วนร่วมในเชิงวัฒนธรรมนับเป็นภาระหนักอึ้งยิ่งสำหรับกิจการสาธารณประโยชน์ โดยส่วนใหญ่แล้วองค์กรเหล่านี้มักจะได้รับเงินช่วยเหลือบางส่วนในการดำเนินงานจากรัฐบาล นอกจากนี้ยังได้รับเงินช่วยเหลือจากองค์กรเอกชน หรือบุคคลที่สนใจการดำเนินงานขององค์กร
- (7) มูลนิธิต่าง ๆ (Foundation) องค์กรเหล่านี้ส่วนใหญ่มักได้รับเงินในการก่อตั้งเบื้องต้นจากบุคคลผู้ร่ำรวย กลุ่มของบุคคลหรือองค์กรต่าง ๆ

กิจการสาธารณประโยชน์ถือเป็นหน่วยงานที่มีลักษณะเฉพาะพิเศษบางอย่างที่แตกต่างจากองค์กรประเภทอื่น ๆ เพราะองค์กรเหล่านี้ไม่แสวงหาผลกำไรทางการค้าเหมือนหน่วยงานหรือองค์กรธุรกิจภาคเอกชนที่มุ่งแสวงหากำไรโดยทั่วไป องค์กรเหล่านี้จึงไม่มีการประกอบการใด ๆ ในเชิงธุรกิจการค้าเพื่อนำผลกำไรมาใช้ในการดำเนินกิจการ รายได้ส่วนใหญ่ของกิจการสาธารณประโยชน์จะมาจากเงินทุนสนับสนุนจากสถาบันอื่น ๆ ที่มีขอบข่ายการทำงานที่สอดคล้องกัน หรือสถาบันเอกชนที่เห็นด้วยกับกิจการขององค์กร หรือถ้าเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างมาก รัฐบาลก็อาจจะให้ความสนับสนุนทางการเงินด้วย รายได้ส่วนนี้แม้จะเป็นรายได้หลักขององค์กร แต่ก็ไม่เพียงพอ เพราะค่าใช้จ่ายของกิจการสาธารณประโยชน์นั้นมีได้มีเพียงค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการภายใน

องค์กรเท่านั้น แต่จะต้องใช้ในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นวัตถุประสงค์หลักขององค์กร ทั้งในด้านบำเพ็ญประโยชน์ การสังคมสงเคราะห์และการช่วยเหลือในรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ย่อมจะต้องอาศัยเงินทุนทั้งสิ้น เช่น การช่วยเหลือเด็กและคนพิการ การช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์ เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมเหล่านี้เป็นภาระที่สำคัญอย่างยิ่งขององค์กร กิจกรรมสาธารณประโยชน์จึงต้องมีวิธีการหารายได้จากการบริจาคของประชาชนผู้ศรัทธาและสนับสนุนกิจกรรมขององค์กร อาจกล่าวได้ว่า การจัดหารายได้ให้เพียงพอต่อการดำเนินงานขององค์กรเหล่านี้ นับเป็นปัญหาที่เรียกได้ว่าไม่มีที่สิ้นสุด

Wilcox et al. (1986) กล่าวว่า “สำหรับกลุ่มองค์กรไม่แสวงหากำไรแล้ว การได้มาซึ่งแหล่งเงินทุนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะกำหนดความสำเร็จในการดำเนินงานของพวกเขา ถ้าหากปราศจากการบริจาคช่วยเหลือจากองค์กรต่าง ๆ หรือปัจเจกบุคคลแล้ว องค์กรไม่แสวงหากำไรเหล่านี้ก็ไม่อาจจะดำเนินงานต่อไปได้”

สำหรับในประเทศไทยนั้นมีกิจการสาธารณประโยชน์มากมาย แต่ละองค์กรต่างก็มีวัตถุประสงค์ใหญ่เพื่อทำประโยชน์ให้แก่สาธารณชนในด้านต่าง ๆ องค์กรต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีความต้องการอย่างยิ่งในการระดมเงินทุนเพื่อนำมาช่วยเหลือการดำเนินงานหรือกิจกรรมขององค์กรให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

“...ตอนนี้มีเด็กอยู่ในความดูแล 92 คน และบุคลากรอีก 4 คนทำให้ต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูงถึงเดือนละ 50,000 บาท ...ที่ผ่านมาจากเดือนขาดแคลนมาก เป็นหนี้เขามาก เป็นหนี้คาราคาซังมานานมาก เมื่อปีที่แล้วไปเสวนาเรื่องเด็กด้อยโอกาส มติชนเอาเรื่องไปลง ทำให้ได้รับความช่วยเหลือมาก ก็ได้ใช้หนี้ใช้สิน แล้วก็เริ่มเป็นใหม่ ... เราจะมีเงินช่วยประจำอยู่เดือนละ 14,350 บาท แต่ตอนนี้เศรษฐกิจเป็นอย่างนี้ลดลงไปอีกสองพันกว่า เหลือหมื่นสอง ...ตั้งแต่เศรษฐกิจอย่างนี้ก็ไม่ได้รับเพิ่ม แต่จะช่วยเหลือทางอื่นคือให้ข้าวปลาอาหาร ให้นม แล้วก็ส่งต่อไปครูหยุดบ้าง กรมประชาสงเคราะห์บ้าง บ้านเด็กอ่อนในสลัมบ้างที่เรารู้จักกัน ที่เขามีเงินอุดหนุนเยอะเพราะครูไม่แน่ใจว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น กลัวจะลำบากและจะเป็นภาระของผู้ที่ต้องช่วยเหลือ ครูไม่ได้รับเด็กมาสามเดือนกว่าแล้ว...” (นวนล้อย ทิมกุล. สัมภาษณ์ในนิตยสารดิฉัน, ปีที่หลังประจำเดือนเมษายน 2541)

กิจกรรมการรณรงค์เพื่อหาทุน หรือ Fund-raising จึงถือเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดของกิจการสาธารณประโยชน์ทุกประเภท เพื่อนำเงินที่ได้มาใช้จ่ายในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ลักษณะโดยทั่วไปของการรณรงค์เพื่อหาทุน โดยปกติจะใช้เครื่องมือและสื่อดังต่อไปนี้
(สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532 : 87-88)

- ขายสิ่งของที่ระลึก (Sale of Seals) เช่น ดวงตราต่าง ๆ สติกเกอร์ พวงกุญแจ เข็มกลัด เหรียญที่ระลึก เสื้อยืด ฯลฯ
- การส่งจดหมายเชิญชวน (Direct Mail) คือ การส่งจดหมายเชิญชวนถึงตัวบุคคล โดยตรง เช่น ส่งไปยังผู้นำชุมชน บุคคลชั้นนำในสังคม ผู้ที่มีจิตศรัทธาบริจาคเพื่อการกุศล และกลุ่มประชาชนทั่วไป
- หนังสือพิมพ์ (Newspaper Promotion) ด้วยการลงข่าวเผยแพร่หรือลงภาพเผยแพร่ติดต่อย่างสม่ำเสมอ
- โทรทัศน์ (TV Appeals & Marathons) คือ การจัดรายการพิเศษทางโทรทัศน์ มีการฉายสไลด์หรือภาพยนตร์นั้น ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ และการจัดรายการพิเศษ โดยใช้ช่วงระยะเวลายาวนาน เช่น จัดรายการสมทบทุนบริจาค สลับรายการบันเทิงในวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยเปิดรับบริจาคทั้งที่ห้องส่งสถานีและทางโทรศัพท์ ฯลฯ
- การออกเรียไครตามบ้านเรือน (Direct door-to-door Canvass) ด้วยการส่งเจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครออกเรียไครหรือรรับบริจาคตามบ้านเรือน
- ภาพยนตร์ (Motion Pictures) ด้วยการจัดภาพยนตร์รอบพิเศษหรือรอบการกุศลเก็บเงินบำรุงองค์กร
- กล่องรับบริจาค โดยวางกล่องรับบริจาคไว้ตามที่ชุมชน เช่น เคาน์เตอร์ของธนาคารต่าง ๆ เป็นต้น หรือให้อาสาสมัครเดินแถวรับบริจาคตามโรงภาพยนตร์หรือขอความร่วมมือให้สนับสนุนบริจาคช่วยเหลือองค์กรผ่านธนาคาร เป็นต้น
- จัดงานการกุศล (Bazaars, Balls and Dinners) ได้แก่ งานนิทรรศการ งานลีลาศการกุศล เดินแฟชั่นการกุศล งานเลี้ยงอาหารค่ำ งานออกร้านขายของ เช่น งานกาชาด เป็นต้น โดยนำเงินรายได้จากการจัดงานบำรุงการกุศลแก่องค์กร
- สลากรับเงินรางวัล (Sweepstake) ออกสลากรางวัลการกุศล ถ้าถูกได้รับรางวัลเงินสด หรือของมีค่าต่าง ๆ ถ้าไม่ถูกเงินก็เข้าบำรุงการกุศล เช่น สลากกาชาด เป็นต้น
- สิ่งพิมพ์ (Printed Media) ใช้สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เผยแพร่สู่ประชาชน เช่น จุลสาร แผ่นพับ ใบปลิว วารสาร จดหมายข่าว เป็นต้น
- การจัดประกวด (Contest) เป็นการจัดการประกวดต่าง ๆ ที่มุ่งส่งเสริมในสิ่งที่งามสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมและรวมถึงการจัดแข่งขันรถ (Rallies) ต่าง ๆ ด้วย

- การจัดวันรับบริจาคสมทบทุนการกุศล (Tag Day) โดยให้กลุ่มอาสาสมัครขององค์กร ออกรับเงินบริจาคของประชาชนตามสถานที่ต่าง ๆ และย่านชุมชนทั่วไป เช่น วัน ทหารผ่านศึก วันมหิดล ฯลฯ

John Prices Jones (สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532 : 87) ผู้บุกเบิกในเรื่องการรณรงค์เพื่อหา ทุนคนสำคัญของอเมริกา กล่าวว่า “กิจกรรมด้านการรณรงค์เพื่อหารายได้นี้ เป็นกิจกรรมหลัก ของฝ่ายประชาสัมพันธ์ของแทบทุกองค์กร และเป็นกิจกรรมที่ต้องทำในรูปแบบของการประชา สัมพันธ์โดยการสร้างทัศนคติต่อสาธารณชนให้เกิดความรู้สึกรังสรวล เมตตากรุณา เกิดจิตกุศลและ ต้องการบริจาค ถ้าไม่รณรงค์ให้บริจาคเพื่อการกุศลในลักษณะของการประชาสัมพันธ์เช่นนั้น แล้ว การรณรงค์หารายได้ย่อมทำได้ไม่นาน”

เครื่องมือที่สำคัญที่ช่วยในการประชาสัมพันธ์เพื่อรณรงค์หาทุนของกิจการสาธารณ- ประโยชน์คือ สื่อมวลชน สื่อมวลชนถือเป็นสื่อที่มีความสำคัญอย่างมากในการรณรงค์หาทุนของ กิจการสาธารณประโยชน์ เพราะโดยพื้นฐานของกิจการสาธารณประโยชน์เป็นองค์กรที่ไม่มี การแสวงหากำไร จึงไม่มีเงินทุนมากพอที่จะไปซื้อสื่อต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่กิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้น ถ้าสื่อมวลชนไม่ให้ความร่วมมือแล้ว งานรณรงค์เพื่อหาทุนขององค์กรย่อมไม่สัมฤทธิ์ผลดังที่ ต้องการ

Gene Grabowski (Baskin, Aronoff and Lattimore 1972 : 197) ผู้อำนวยการฝ่ายสื่อ มวลชนสัมพันธ์ของคณะกรรมการกรรมธรรม์ประกันภัยแห่งอเมริกา กล่าวว่า “เราจะไม่ ประสบความสำเร็จในโครงการต่าง ๆ หากปราศจากความสัมพันธ์กับสื่อมวลชน... สื่อ มวลชนถือเป็นพื้นฐานที่สำคัญเป็นอันมากในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์”

สื่อมวลชนมีบทบาทมากมายในสังคมในด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ไม่ว่าจะเป็นการ เฝ้ามองสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่และรอบตัวที่กำลังเกิดขึ้น ถ่ายทอดมรดกทางสังคมให้กับสมาชิก รุ่นใหม่ของสังคมและให้ความบันเทิงเพลิดเพลินใจ

การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานหรือกิจกรรมของกิจการสาธารณประโยชน์ผ่าน ทางสื่อมวลชน นอกจากจะช่วยให้กิจการสาธารณประโยชน์สามารถบอกกล่าว ชี้แนะและชี้้นำให้ ประชาชนได้ทราบถึงปัญหาสังคม เพื่อจะ ได้ช่วยกันแก้ไขแล้ว ขณะเดียวกันก็เป็นการสร้างความ สัมพันธ์อันดีให้แก่ประชาชนให้เกิดความเข้าใจในนโยบาย วัตถุประสงค์และกิจกรรมของ

องค์การ เพื่อชักจูงใจให้ประชาชนสนับสนุนเข้าร่วมกิจกรรม และนำไปสู่การบริจาคทรัพย์สิน เพื่อช่วยเหลือองค์การ

“...เขาคงไปคุยกัน สารคดีส่องโลกของคุณ โจทย์ก็เลยมาถ่ายทำ นั่นละเป็นงานสารคดีชิ้นแรกที่ส่งตัวครูออกสู่สังคม หลังจากนั้นก็มีคนบริจาคบ้าง... จากนั้นวารสารผาสุกของไทยประกันชีวิตมาสัมภาษณ์ ทำให้คนรู้จัก รายการทีวีกับหนังสือก็เริ่มเข้ามา ก็มีผู้บริจาค ก็พอดำรงชีวิตอยู่ได้มาตีขึ้นเมื่อปี 34 หลังออกรายการฝันที่เป็นจริง... สิ่งเหล่านี้ (กวาดมือไปทั่วใต้ถุนบ้าน) เกิดขึ้นได้เพราะฝันที่เป็นจริงมาถ่ายทำออกไป แต่ไม่ได้ถ่ายชีวิตครูแบบให้รถเข็นนะ เขาทำสารคดีเรื่องครูน้อย...” (นวนลน้อย ทิมกุล. สัมภาษณ์ในนิตยสารดิฉัน, ปีถัดหลังประจำเดือนเมษายน 2541)

คุณสมบัติที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของสื่อมวลชนในการสื่อสาร คือ สื่อมวลชนสามารถเผยแพร่กระจายข่าวสารได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วเมื่อเทียบกับสื่อประเภทอื่น โดยลักษณะเช่นนี้จึงทำให้สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนความรู้สึนึกคิดของประชาชนอย่างกว้างขวาง

ด้วยลักษณะธรรมชาติของสื่อมวลชนดังกล่าว ดังนั้นจึงน่าจะมีการศึกษาวิเคราะห์ถึงรูปแบบวิธีการนำเสนอของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ในดำเนินการรณรงค์หาทุนเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์ว่าเป็นอย่างไร และศึกษาถึงผลสำเร็จของรูปแบบวิธีการนำเสนอของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ในการดำเนินการรณรงค์หาทุนเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์ ตลอดจนศึกษาถึงบทบาทของวิทยุและโทรทัศน์ในการรณรงค์หาทุนเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์ในฐานะที่เป็นสถาบันหนึ่งในสังคม

๐ 2. ปัญหาการวิจัย

1. สื่อวิทยุและโทรทัศน์มีรูปแบบวิธีการนำเสนอในการรณรงค์หาทุนเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์ในลักษณะอย่างไรบ้าง
2. สื่อวิทยุและโทรทัศน์มีบทบาทในการรณรงค์หาทุนเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์อย่างไร
3. ผลสำเร็จของรูปแบบวิธีการนำเสนอของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ในการรณรงค์หาทุนเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์เป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงรูปแบบวิธีการนำเสนอของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ในการรณรงค์หาทุนเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์
2. เพื่อเข้าใจถึงบทบาทของวิทยุและโทรทัศน์ในการรณรงค์หาทุนเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์
3. เพื่อประเมินผลสำเร็จของรูปแบบวิธีการนำเสนอของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ในการรณรงค์หาทุนเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์

4. ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยนี้ศึกษาสื่อมวลชนประเภทวิทยุและโทรทัศน์ ในช่วงระยะเวลาระหว่าง พ.ศ. 2539 - 2541

5. ข้อสันนิษฐาน

1. สื่อวิทยุและโทรทัศน์มีบทบาทอย่างสำคัญในการรณรงค์หาทุนเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์ ในฐานะที่สื่อเป็นตัวเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในสังคม
2. เมื่อกิจการสาธารณประโยชน์มีความต้องการระดมเงินทุน สื่อวิทยุและโทรทัศน์ได้แสดงบทบาทในการเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในการดำเนินกิจกรรมและความจำเป็นในการระดมเงินทุนของกิจการสาธารณประโยชน์ ให้แก่คนในสังคมได้รับรู้และเข้าใจ
3. และสื่อวิทยุและโทรทัศน์ยังได้แสดงบทบาทเป็นตัวตั้งตัวตีในการระดมสรรพกำลังของคนในสังคมเพื่อรณรงค์หาทุนให้แก่กิจการสาธารณประโยชน์

6. นิยามศัพท์

สื่อวิทยุและโทรทัศน์ ในที่นี้หมายถึง สื่อวิทยุและสื่อโทรทัศน์ในเมืองไทยที่มีบทบาทในการเผยแพร่ข่าวสาร สนับสนุนและส่งเสริม รวมทั้งเป็นตัวตั้งตัวตีในการรณรงค์หาทุนเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์สื่อมวลชนในการศึกษาวิจัยนี้ได้แก่ รายการวิทยุ และรายการโทรทัศน์

การรณรงค์หาทุน หมายถึง กิจกรรมหลักของกิจการสาธารณประโยชน์เพื่อนำรายได้เข้าสู่องค์กรทั้งที่อยู่ในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เช่น สภากาชาดไทยรณรงค์ให้มีการบริจาคโลหิต

กิจการสาธารณประโยชน์ หมายถึง องค์กรสถาบันที่มุ่งสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมในด้านต่าง ๆ โดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ด้านการเงินหรือผลกำไร ดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยเงินบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากความรู้ความเข้าใจในเรื่อง บทบาทของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ในการรณรงค์หาทุนเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์ ช่วยให้เกิดประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้ได้ คือ เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้เป็นประโยชน์ในการรณรงค์หาทุนของกิจการสาธารณประโยชน์ ตลอดจนเป็นสิ่งสะท้อนถึงบทบาทของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ในการรณรงค์หาทุนเพื่อกิจการสาธารณประโยชน์